

صورتجلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد M.A

نام و نام خانوادگی دانشجو: فیروزه دست غیب در تاریخ: ۱۵/۶/۱۳۸۹ رشته: مشاوره

از پایان نامه خود با عنوان: بررسی ارتباط بین عملکرد خانواده با ویژگی های شخصیتی و خود کارآمدی دبیرستان های شیراز

با درجه	ونمره	دفاع نموده است.
نام و نام خانوادگی اعضاء هیات داوری	سمت	امضاء اعضاء هیات داوران
۱- دکتر سهیلا جاهدی		استاد راهنما
۲- دکتر لادن معین		استاد مشاور
۳- دکتر سوسن سهامی		استاد داور
مراتب فوق مورد تایید است.		

مدیر معاونت پژوهشی

مهر و امضاء

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد مرودشت
دانشکده روانشناسی و تربیتی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد M.A.
گرایش: مشاوره و راهنمایی

عنوان:

**بررسی ارتباط بین عملکرد خانواده با ویژگی های شخصیتی
و خودکارآمدی دانش آموزان دبیرستان های شیراز**

استاد راهنما:

دکتر سهیلا جاهدی

استاد مشاور:

دکتر لادن معین

نگارش:

فیروزه دست غیب

تابستان ۱۳۸۹

تقدیم

به پدر و مادرم:

که موفقیت امروز من مرهون لطف و زحمات آنهاست.

تقدیم به همسر و فرزندانم:

که با صبر و از خود گذشتگی شان مایه آرامش خاطر و

هموار کننده راهم بودند

سپاسگزاری

شاگرد ترین مردم نسبت به خدا حق شناس ترین آنهاست. رسول اکرم (ص) سپاس و ستایش خداوندی را سزااست که عشق به آموختن را در انسان به ودیعه نهاد.

اکنون که این پژوهش به زیور طبع آراسته می گردد، بر خود لازم می دانم تا والاترین مراتب سپاس خویش را به محضر استادان فرزانه ای که در طول تحصیل همواره افتخار شاگردی آنان را داشته و مرا مرهون الطاف و عنایت خالصانه قرار داده اند اعلام دارم.

اما کدامین قلم را سزد که حق استاد را ادا نماید و کدامین زبان را در بیان اجر فرهیختگان علم پرور توان خواهد بود.

از این رو بر خود لازم می دانم که از استاد فرزانه ام سرکار خانم دکتر جاهدی که راهنمایی های سودمند و تذکرات عالمانه شان همواره فرا راه پژوهش حاضر بود، ایشان با تسلط وافر همواره مرا آموختند و با روی گشاده پذیرفتند، تشکر بی پایان نمایم.

همچنین زحمات گرانقدر استاد بزرگوار سرکار خانم دکتر معین را در انجام این پروژه ارج می نهم.

نیز از تمام اساتیدی که بر من حق آموختن دارند تشکر و قدر دانی می نمایم.

در انتها از همسر گرامی و فرزندان صبورم و تمامی دوستان و عزیزانی که در این راه منت نهاده و یاریم

نمودند، سپاسگزاری می نمایم و امیدوارم که سلامتی و سعادت قرین زندگی شان باشد.

چکیده:

هدف اصلی این پژوهش، بررسی رابطه بین عملکرد خانواده با ویژگی های شخصیتی و خودکارآمدی نوجوانان دبیرستانهای شهر شیراز سال ۸۹-۱۳۸۸ می باشد. به این منظور تعداد ۳۶۰ نفر به شیوه نمونه گیری خوشه ای تصادفی انتخاب شدند. از این میان تعداد ۲۷۷ نفر (شامل ۱۵۳ دختر و ۱۲۴ پسر) که عملکرد خانواده ی خود را مطلوب ارزیابی کرده بودند، انتخاب شدند. روش پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی می باشد. این پژوهش درصدد مشخص کردن ارتباط بین عملکرد خانواده با ویژگی های شخصیت و خودکارآمدی و مقایسه ی این سه متغیر در دو جنس دختر و پسر می باشد. همچنین در این پژوهش تجزیه و تحلیل داده ها براساس آمار توصیفی صورت گرفته که در این سطح از فراوانی، درصد، میانگین و نما استفاده شده و هم براساس آمار استنباطی که در این مورد نیز از تی تست برای گروه های مستقل و رگرسیون چند متغیره و همبستگی پیرسون استفاده شده است. ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه عملکرد خانواده براساس الگوی مک مستر، پرسشنامه شخصیتی نئو و پرسشنامه خودکارآمدی بود. فرضیه های تحقیق حاضر با استفاده از نرم افزار SPSS مورد بررسی قرار گرفتند و نتایج نشان داد که: بین عملکرد خانواده و مؤلفه های شخصیتی (برون گرایی، انعطاف پذیری، دلپذیربودن، مسئولیت پذیری) و خودکارآمدی رابطه مثبت وجود دارد. بین دو گروه دختر ها و پسرها در ارزیابی عملکرد خانواده و ویژگی های شخصیتی (برون گرایی، انعطاف پذیری، مسئولیت پذیری) و خودکارآمدی تفاوت معناداری وجود دارد.

واژگان کلیدی: عملکرد خانواده، ویژگی های شخصیتی، خودکارآمدی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول: کلیات پژوهش
۲	۱-۱-مقدمه
۴	۲-۱-بیان مسأله
۷	۳-۱-ضرورت و اهمیت تحقیق
۱۰	۴-۱-اهداف پژوهش
۱۰	۵-۱-فرضیه های پژوهش
۱۱	۶-۱-تعاریف
۱۱	۶-۱-تعاریف نظری و عملیاتی مفاهیم اساسی پژوهش
۱۱	۱-۶-۱-تعاریف نظری
۱۱	۱-۱-۶-۱-عملکرد خانواده
۱۱	۱-۶-۱-۲-ویژگی های شخصیت
۱۲	۱-۶-۱-۳-خود کارآمدی
۱۲	۱-۶-۲-تعاریف عملیاتی:
۱۳	فصل دوم: ادبیات و پیشینه پژوهش
۱۴	۱-۲-مقدمه
۱۵	۲-۲-مفاهیم نظری
۱۵	۱-۲-۲-خانواده و عملکرد آن
۲۰	۲-۲-۲-مدل ساختاری
۲۰	۳-۲-۲-مدل چند مختصاتی
۲۱	۴-۲-۲-مدل بیورز
۲۲	۵-۲-۲-مدل مک مستر
۲۳	۱-۵-۲-۲-حل مسأله
۲۴	۲-۵-۲-۲-نقش ها
۲۶	۳-۵-۲-۲-ارتباط
۲۷	۴-۵-۲-۲-دخالت عاطفی
۲۸	۵-۵-۲-۲-کنترل
۲۹	۶-۵-۲-۲-ارزش ها و هنجارها

۳۰	۲-۲-۶- تأثیر خانواده بر فرزندان
۳۴	۲-۳-۱- شخصیت
۳۵	۲-۳-۱-۱- نظریه های مربوط به شخصیت
۳۶	۲-۳-۱-۲- نظریه ی فروید
۳۷	۲-۳-۱-۳- نظریه ی یونگ
۳۷	۲-۳-۱-۴- نظریه ی آدلر
۳۸	۲-۳-۱-۵- نظریه ی آیزنگ
۳۸	۲-۳-۱-۶- نظریه ی جولیان راتر
۳۸	۲-۳-۱-۷- نظریه صفات
۴۲	۲-۳-۱-۸- تأثیر خانواده بر شخصیت
۴۳	۲-۴-۱- خودکارآمدی
۴۳	۲-۴-۱-۱- مقدمه
۴۸	۲-۴-۱-۲- نظریه خودکارآمدی بندورا
۵۲	۲-۵- تحقیقات انجام شده در داخل و خارج از کشور در ارتباط با عملکرد خانواده و تفاوت های جنسیتی
۵۶	۲-۵-۱- تأثیر عملکرد خانواده با توجه به جنسیت
۶۰	۲-۶- تحقیقات انجام شده در داخل و خارج از کشور در ارتباط با ویژگیهای شخصیت و تفاوت های جنسیتی
۶۴	۲-۷- تحقیقات انجام شده در داخل و خارج از کشور در ارتباط با خودکارآمدی و تفاوت های جنسیتی
۷۵	۲-۸- نتیجه گیری
۷۸	فصل سوم: روش تحقیق
۷۹	۳-۱- مقدمه
۷۹	۳-۲- روش تحقیق
۷۹	۳-۳- جامعه آماری
۷۹	۳-۴- نمونه ی آماری
۸۰	۳-۵- نمونه و روش نمونه گیری
۸۰	۳-۶- ابزار پژوهش
۸۰	۳-۶-۱- پرسشنامه ی عملکرد خانواده
۸۱	۳-۶-۱-۲- اعتبار و پایایی پرسشنامه ی عملکرد خانواده
۸۲	۳-۶-۲- پرسشنامه ی شخصیت (نئو)
۸۴	۳-۶-۱-۲- روش نمره گذاری پرسشنامه شخصیتی نئو

۸۵	۳-۶-۲-۲-اعتبار و پایایی پرسشنامه ی شخصیت نئو.....
۸۶	۳-۶-۳-پرسشنامه ی خودکارآمدی
۸۶	۳-۶-۳-۱-روش نمره گذاری پرسشنامه ی خودکارآمدی
۸۷	۳-۷-روش اجرا
۸۷	۳-۸-روش تحلیل داده ها
۸۸	فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها
۸۹	۴-۱-مقدمه
۸۹	۴-۲-ویژگی های توصیفی
۹۲	۴-۳-آمار استنباطی
۱۰۷	فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری
۱۰۸	۵-۱-مقدمه
۱۰۹	۵-۲-یافته های پژوهش
۱۱۷	۵-۳-محدودیت های پژوهش
۱۱۸	۵-۴-پیشنهادهای تحقیق
۱۲۰	منابع فارسی
۱۲۹	منابع غیرفارسی

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۲: توزیع فراوانی سطح عملکرد خانواده بر نوجوانان دختر و پسر	۵۷
جدول ۲-۲: خلاصه ی آزمون تی استودنت در مورد تفاوت ابعاد شخصیتی در دختران و پسران	۶۱
جدول ۳-۲: میانگین و انحراف استاندارد نمره های دانشجویان دختر و پسر در صفات شخصیت	۶۲
جدول ۴-۲: مشخصات نمونه به تفکیک جنس و رشته تحصیلی	۶۹
جدول ۱-۳: میانگین و انحراف معیار زیر مقیاس های شخصیت	۸۵
جدول ۱-۴: توزیع فراوانی عملکرد خانواده	۸۹
جدول ۲-۴: خلاصه ی آمار توصیفی برای گروه با عملکرد مطلوب	۹۱
جدول ۳-۴: ماتریس همبستگی پیرسون برای گروه با عملکرد مطلوب (با سطح معنی داری دو دامنه)	۹۷
جدول ۴-۴: نتایج رگرسیون چندگانه ی عملکرد مطلوب خانواده بر ویژگی های شخصیت و خودکارآمدی	۹۹
جدول ۵-۴: آزمون t برای مقایسه عملکرد خانواده بین دو گروه پسران و دختران در گروه با عملکرد مطلوب	۱۰۳
جدول ۶-۴: آزمون t برای مقایسه ویژگیهای شخصیتی بین دو گروه پسران و دختران	۱۰۴
جدول ۷-۴: آزمون t برای مقایسه خود کارآمدی بین دو گروه پسران و دختران فقط در گروه با عملکرد مطلوب	۱۰۵

فهرست نمودار

صفحه

عنوان

نمودار ۴-۱: توزیع درصد عملکرد خانواده طبقه بندی شده ۹۰

فصل اول
کلیات پژوهش

۱-۱- مقدمه

خانواده به عنوان یک سیستم اجتماعی شامل گروهی از افراد است که از طریق ازدواج تولید مثل و پرورش فرزندان با هم زندگی می کنند. خانواده مهمترین سازمانی است که بستر ساز رشد و رفاه جسمی و روانی و اجتماعی کودک و عامل رسیدن وی به تعادل فیزیکی و روانی و اجتماعی است.

خانواده نهادی است که از یک سو با جامعه و از سوی دیگر با خود فرد پیوند دارد و اهمیت این نهاد به اندازه ایست که از پایه های بنیادین جامعه شمرده می شود.

از طرفی خانواده به عنوان اولین نهادی که انسان در آن متولد می شود و بیشترین ساعات زندگی خود را در آن می گذراند تاثیرات بسیاری در روند شکل گیری شخصیت و رفتار انسان دارد. کودکان امروز و بزرگسالان آینده از خانواده خویش تاثیراتی را کسب می کنند که بر کل فراخنای زندگی آنان تاثیر میگذارد. (احمدی، ۱۳۸۶).

در این میان کارکردهای تربیتی خانواده از اهمیت به سزایی برخوردارند، زیرا شخصیت فرزندان زیر چتر نفوذ آن قرار داشته و بنابر این آنچه در آینده تحت عنوان حس خرسندی یا خوشبختی و ناخرسندی یا بدبختی شاهد آن هستیم تا حد زیادی وابسته به عملکرد این کارکرد و نفوذ آن است. ارزیابی خانواده یکی از اهداف اصلی درمانگران خانواده می باشد تا بتوانند به اهداف خاصی در یاری رساندن به خانواده ها بیاندهند و راه کارهایی را در این زمینه پیشنهاد دهند. (محمدی، ۱۳۸۷).

البته آشکار است که عوامل تعیین کننده رفتار اجتماعی و شخصیت افراد بسیار متنوع است از آن میان می توان به تاثیر وراثت و خلق خو و تنوع در دلبستگی های اولیه را ذکر کرد. اما شخصیت و اجتماعی شدن فرایندی است که از طریق آن کودکان رفتار، مهارتها، انگیزه ها، ارزشها و اعتقادات و معیارهایی را که مطلوب و مناسب و مشخصه فرهنگشان است می آموزند. منابع اجتماعی شدن و سازنده شخصیت افراد نهاد هایی هستند که در این فرایند شرکت می کنند مانند والدین، خواهران، برادران، تلویزیون و سایر رسانه های گروهی.

هرچند که همه این عوامل از طرق مهمی در کودک تاثیر می گذارند به طور معمول خانواده مهمترین بخش از محیط کودک است. به همین دلیل خانواده مهمترین وقوی ترین عامل اجتماعی کردن کودکان تلقی میشود که در شکل دادن به شخصیت و خصوصیات و انگیزه ها نقش کلیدی دارد، رفتار اجتماعی را هدایت می کند و ارزشها و اعتقادات و هنجار های فرهنگ را منتقل می کند. شیوه های والدین و روشهای انضباطی آنان بی تردید تحت تاثیر خصوصیات شخصیتی و سیستم اعتقادی آنان است. والدین سالم و بالغ در مقایسه با والدین نابالغ و ناسالم معمولاً با حساسیت و مهربانی بیشتری به نیازها و اشارات کودکان توجه می کنند و این نوع فرزند پروری امنیت عاطفی، استقلال، توانش اجتماعی و موفقیت هوشی را تشویق می کند. (بلسکی^۱، ۱۹۸۴).

اعتماد به نفس والدین، احساس اعتماد نسبت به دیگران این اعتقاد که می توانند بر اوضاع مسلط باشند با گرمی و پذیرش و مفید بودن به حال فرزندان شان همبستگی دارد. بعضی از والدین معتقدند که کودکان، یادگیرندگانی خود نظم دهنده اند که از طریق تجربه کردن و آزمایش دانش کسب می کنند. اینگونه والدین درباره بسیاری از مسایل با کودکان حرف می زنند و از آنان سوالات بسیاری می کنند در نتیجه آنان را در تفکر و استدلال بر می انگیزند (تایلر^۲، ۱۹۸۱).

1 -Belsky

2 -Tyler

خود کار آمدی نیز از مباحثی است که در محیط خانوادگی شکل گرفته و تاثیرات آن بر شخصیت فرد و آینده وی، محیط کار و بعدها در اجتماع غیر قابل انکار می باشد. ارزشیابی هر فرد از خود یکی از عوامل مهم در موفقیت اوست قضاوت های فرد در مورد خویشتن در همه واکنش های ارزشی او نمود پیدا می کند.

این ارزشیابی از خویشتن اثرات مهمی در جریانات فکری و احساسات و تمایلات و ارزشها و هدف های او داشته و کلید فهم رفتار می باشد. برای پی بردن به حالات روحی و روانی هر فرد باید چگونگی قضاوت فرد در مورد خویش را بدانیم، باندورا و فیلمن تاکید بر نقش خود کار آمدی دارند که به عنوان تعیین کننده در رفتار آشکار می شود و موجب انتظار و پیشرفت و کامیابی ما میشوند. (باندورا، ۱۹۷۷).

پس با توجه به نکات ذکر شده در این تحقیق سعی شده است که رابطه بین عملکرد خانواده، ویژگی شخصیت و خود کار آمدی در بین نوجوانان دبیرستان های شهر شیراز بررسی شود که آیا رابطه ای بین آنها وجود دارد؟

۱-۲- بیان مسأله

خانواده مهمترین نهاد اجتماعی در جوامع انسانی بوده و از نظر تکوین شخصیت و پرورش آن در فرزندان و همچنین از نظر سازگاری بعدی فرد با جامعه دارای آثار وسیعی می باشد. بسیاری از جامعه شناسان و نیز روانکاوان عقیده دارند که ریشه بسیاری از انحرافات شخصیت را باید در پرورش نخستین خانوادگی جستجو کرد، چرا که اگر منشا بسیاری از کج رفتاری ها و انواع گوناگون بیماری های روانی بررسی گردد نقش پرورشی خانواده در کیفیت رشد شخصیت آشکار می گردد. سیستم خانواده خیلی بیشتر از مجموعه اعضای است که در کنار یکدیگر زندگی می کنند. خانواده مجموعه بهم پیوسته از اعضای است که در تعامل با یکدیگرند.

هم چنین خانواده به عنوان اولین نهادی که انسان در آن متولد می شود و بیشترین ساعات زندگی خود را در آن میگذراند تاثیرات بسیاری در روند شکل گیری شخصیت و رفتار انسان دارد. اعضای خانواده با ایفای نقش های سالم و سازنده می توانند به رشد و سلامت روانی خانواده کمک نمایند و متقابلاً سازمان خانواده شبکه ای از ارتباطات و مامن پرورش ابعاد مختلف وجود انسان به ویژه بعد روان شناختی او می باشد در واقع خانواده نه تنها رفتار های سازشی و بهنجار بلکه رفتارهای نا بهنجار افراد را نیز شکل می دهد. در واقع خانواده همانند عمارتی است که زن و شوهر ستون های آن را تشکیل می دهند و فروریختن هر ستون، استحکام و استواری عمارت را دچار تزلزل می کند. یک نوجوان بتدریج که از سرزمین آرام و بی خیال کودکی به دشت های پر حادثه بلوغ میرسد دگرگونی هایی را در خود می یابد و احساس می کند که می تواند با سرعت به وضعیت جدیدتری دست می یابد و برای آینده تصمیم بگیرد.

مسئولیت ایجاد شخصیت اجتماعی و فرهنگی فرزندان به عهده والدین است و فرزند نیازمند مساعدت و حمایت های عاطفی آن هاست. فرزندان در ارتباط با اعضای خانواده و دیگر اطرافیان هویت خود را از دو جنبه توفیق و شکست ارزیابی می کنند. (گلاس^۱، ۱۹۹۹).

وجود همدلی و صمیمیت والدین با فرزندان عاملی موثر در رشد خودباوری آنان است. همان گونه که آدلر (۱۹۵۴) پدر و مادر را کانون و مرکز منظومه خانوادگی و ایجاد کننده حیات عاطفی در خانواده می داند که عاملی برای رشد روانی اعضا در سنین نوجوانی و مرحله شکل گیری شخصیت است.

به هنگام یادگیری تعاملات اجتماعی فرزند باید از حمایت و راهنمایی های عاطفی پدر و مادر بهره مند شود در صورت نبود شرایط عادی در خانواده نوجوان احساس بی پناهی و بی کسی کرده و دچار انواع اختلالات رفتاری و شخصیتی می شود.

1 -Glass

یک نوجوان مایل است که خانواده به عنوان نزدیک ترین پایگاه این دگرگونی را در اوبور کرده و موقعیت جدیدش را به رسمیت بشناسد بنابراین اختلال در روابط پدر و مادر نوجوان را از آرامش روانی و اطمینان نسبت به آینده محروم او را ناکام و سرخورده می کند.

هرچه میزان اختلافات شدیدتر باشد والدین نه تنها قادر نخواهند بود که پدر و مادر خوب و نمونه ای برای فرزندان خود باشند بلکه به همان مقدار نیز رفتارهای ناسازگارانه ضد اجتماعی و اختلالات شخصیتی را برای آنان به ارمغان خواهند آورد ضمن اینکه تغییرات زیستی و جسمی دوره نوجوانی امری جهانی است و در تمام جوامع فرهنگی شاهد این تغییرات هستیم. تحول روان شناختی نوجوانان و انتظارات اجتماعی و فرهنگی جامعه ای که در آن رشد می کنند همراه با تغییرات زیستی موجب حرکت آنان از زندگی خردسالی به نوجوانی، جوانی و پذیرش مسؤلیت بیشتر و استقلال فکر و عمل میشود.

این تحول بزرگ در دوره نوجوانی مسلماً می تواند همراه بروز کم اطمینانی برای برآمدن از عهده مشکلات و با احساس فشار و ناراحتی باشد. در این دوره که از حساس ترین مراحل زندگی است اگر والدین درک و شناخت درستی از شرایط روحی، عاطفی و جسمانی فرزندان نداشته باشند و برای گذر بی مخاطره از این بحران او را مشفقانه و آگاهانه همراهی نکنند امکان بروز رفتارهای نا بهنجار از سوی نوجوانان افزایش می یابد. (احمدی، ۱۳۸۶).

ویرجینیا ساتیر^۱ می گوید: صفات نیکویی چون کمال، درستی، مسؤلیت، شفقت، عشق و جز اینها از فردی تراوش می کند که دارای خود باوری مثبت است، چنین فردی احساس می کند که قادر است از دیگران یاری بطلبد و در عین حال معتقد است که می تواند تصمیم بگیرد هیچ ژنی احساس ارزش را انتقال نمی دهد و بوجود نمی آورد بلکه چنین احساسی آموختنی است و خانواده محل آموختن چنین احساسی است. (ساتیر، ۱۹۶۰).

هنگامی فرد شایستگی خود را باور دارد که والدین بوسیله اعمال خود به عنوان الگو برای فرزندان و همچنین ایجاد آرامش روانی و برخورداری روابط سالم خانوادگی تعادل عاطفی و آرامش را فراهم آورند.

۱-۳- ضرورت و اهمیت تحقیق

بررسی تاثیر دو عامل مهم وراثت و محیط (طبیعت و تربیت) در شکل گیری شخصیت به صورت عام و بروز رفتار های متعدد عاطفی و روانی به صورت خاص همیشه مورد بحث روان شناسان و جامعه شناسان می باشد و آنچه همه بر آن اتفاق نظر دارند تعامل این دو شاخصه است.

در این میان نقش خانواده در رشد و تشکیل شخصیت نوجوان بر هیچ کس پوشیده نیست، خانواده اولین و تنها واسطه ی ارتباط کودک با جامعه است .

در خانواده کودک ارزش ها و ضد ارزش ها، اصول و قواعد اخلاق را می آموزد. کودکان از لحاظ عاطفی، شناختی و روانی وابستگی خاصی به خانواده دارند.

برای آنها خانواده مهم ترین نقش را در زمینه ی تامین نیاز های روانی ایفا می کند. این نیاز های عاطفی در نوجوانی رنگ شدید تری به خود می گیرد که نوجوان آن را در محیطی وسیع تر از خانواده جستجو می کند و بر همین اساس است که ارتباط نوجوان با اطراف افزایش می یابد.

به نظر می رسد که عامل خانواده و تاثیر آن در بیشتر مراحل سنی مشهود است، هر چند میزان این تاثیر در همه ی مراحل یکسان نیست زیرا تاثیر خانواده در سنین اولیه به ویژه دوران نوزادی بسیار عمده و بلکه انحصاری است و سایر عوامل هیچ گونه رقابتی با آن ندارند و در سنین کودکی، نوجوانی و حتی جوانی و اوان بزرگسالی هم به نحوی استمرار دارد.

برای بسیاری از جوانان، به علت طولانی بودن مدت تحصیل و افزایش طول عمر پدر و مادر، وابستگی مداوم عاطفی و اقتصادی نسبت به خانواده وجود دارد. (بادن^۱، ۱۹۹۸).

تعامل بین مادر و کودک تعیین می کند که آیا کودک دنیا را با نگرش اعتماد خواهد دید یا بی اعتمادی اگر مادر به نیازهای جسمانی کودک پاسخ دهد و محبت، عشق و امنیت کافی برای او تامین کند از آن پس کودک شروع به پرورش دادن حس اعتماد خواهد کرد. زمانی که نفس پرورش می یابد تعامل اجتماعی کودک با والدین بسیار مهم است. با اهمیت ترین آنها رابطه ی مادر و کودک به عنوان منبع اصلی محبت و امنیت است. اگر مادر یا مراقب اصلی محبت و ایمنی را تامین کند نفس به تدریج طی هفت مرحله پرورش می یابد (شولتز، ۲۰۰۴).

در این تحقیق به بررسی وضعیت خانواده های گروهی از افراد جامعه می پردازد که اگر چه اکنون در سنین نوجوانی بسر می برند ولی بی شک خود در آینده ای نه چندان دور دارای خانواده های مستقل با کار آیی های متفاوت خواهند شد.

با توجه به اینکه جوانان امروز جهت تشکیل خانواده دیگر نه پای بندی به سنت ها را ضروری می دانند و نه مطالعات عمیق و اساسی در رابطه با این مسئله مهم دارند و نه از اصول وقوانین خانواده سالم اطلاعات کافی دارند تحقیقاتی در این زمینه می تواند بعنوان بازتابنده های کوچکی از وضعیت جامعه کنونی ایران و کمکی به بررسی دقیق تر خانواده باشد.

در این تحقیق خانواده از دید آسیب شناسی مورد بررسی قرار گرفته تا بدین وسیله توجه بیشتری به اهمیت خانواده در شکل گیری شخصیت فرزندان شود.

این تحقیق به بررسی ارتباط بین کارکرد مطلوب خانواده و تأثیر آن بر شخصیت فرزندان می پردازد، اینکه خانواده های مطلوب چه ویژگی هایی را در فرزندان خود موجب می شوند که تا دوران طولانی زندگی آنها به همراهشان خواهد بود.

1 -Baden

از منظر دیگر فردی با چنین خصوصیات شخصیتی به چه دسته خانواده‌هایی تعلق دارد، که می‌تواند در بررسی پیشینه‌ی افراد از نظر علمی و نه بصورت عامیانه سودمند باشد.

اینکه چه باید کرد تا فرزندان موفق و کارآمد داشت، تحلیل وضعیت خانواده‌ی افراد و اهمیت متعادل سازی کارکرد خانواده‌ها از دیگر ضروریات این تحقیق می‌باشد.

دیگر اینکه تحلیل خانواده‌ها بصورت علمی و کارشناسی مورد نظر قرار می‌گیرد، با انجام چنین تحقیقاتی متوجه می‌شویم که روابط انسان‌ها چه درون خانواده چه بیرون از آن از قوانینی تبعیت می‌کند، قوانینی که شاید تاکنون به صورت علمی بررسی نشده باشند، با در نظر گرفتن این مطلب که تبدیل امور کیفی به کمی، از جمله سنجش ارتباطات درون خانواده و اصلاح آن یکی از اهداف علوم انسانی می‌باشد.

وقتی با این دید به کنکاش در علوم انسانی بپردازیم، بدین معنی که رفتارها را قانونمند فرض نماییم به ریشه‌ی بسیاری از نابسامانی‌ها در حوزه‌های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سایر حوزه‌های بشری پی خواهیم برد. در واقع انجام تحقیقاتی در یک زمینه مثلاً خانواده می‌تواند در شناخت قوانین حاکم بر آن ما را یاریگر باشد. همچنین از این منظر که این تحقیق به بررسی تفاوت‌های جنسیتی در چند متغیر می‌پردازد می‌تواند حاوی مطالب مفیدی جهت روان‌شناسان تربیتی باشد، چرا که هیاهوی زیادی در مورد جنسیت و آموزش وجود دارد.

و این امر به صورت تضادی بین کمک به دخترها یا کمک به پسرها نشان داده شده است. با این حال بیشتر معلم‌های مدارس علاقه‌ای به سیاست جنسیتی ندارند، آنها فقط می‌خواهند به بچه‌ها کمک کنند.

آنها وقتی می‌توانند افق دید دخترها را بالا ببرند احساس رضایت می‌کنند، اما نگران نیازهای پسران نیز هستند. اگر برنامه‌هایی را برای هر گروه (دختر، پسر) با در نظر گرفتن نیازهای خاص در مدارس اجرا کنیم همه از آن بهره‌مند خواهند شد، این راهی برای پیشبرد مدارس خواهد بود. (بیدالف، ۲۰۰۷)